

Villumsen, M., B. I. von Osmanski, K. E. Lomborg, and K. S. Benthien. 2025. "Evidence for the Use of Patient-Reported Outcome Measures in the Treatment of Patients With Noncommunicable Diseases: Systematic Review." JMIR Med Inform 13:e66160. Doi: 10.2196/66160. Medinform.jmir.org/2025/1/e66160/

Brug af patient-rapporterede oplysninger (PRO) i behandlingen af kroniske sygdomme – en systematisk litteraturgennemgang

Resumé

Introduktion

Patientrapporterede oplysninger (PRO) anvendes i stigende grad til screening og beslutningsstøtte i sundhedsvæsenet, selvom evidensgrundlaget hidtil har været uklart. Formålet med denne systematiske litteraturgennemgang var at vurdere evidensen for brugen af PRO i klinisk praksis blandt patienter med diabetes, KOL, hjertesygdom, leddegigt (RA) og inflammatorisk tarmsygdom (IBD).

Metode

Vi udførte en systematisk gennemgang af publicerede randomiserede kontrollerede forsøg, hvor PRO blev anvendt i klinisk sammenhæng, enten alene eller som del af en beslutningsalgoritme. Studierne inkluderede voksne patienter med de nævnte sygdomme. Litteratursøgningen blev udført i PubMed/MEDLINE, CINAHL, EMBASE og Web of Science frem til februar 2023. To forskere screenede uafhængigt titler, abstracts og fuldtekster. Tre forskere vurderede risiko for bias med Cochrane RoB 2-værktøjet. Resultaterne blev præsenteret i en narrativ syntese og i opsummeret form.

Resultater

Søgningen gav 21.203 artikler, 686 fuldtekstartikler blev screenet, og 56 originalstudier blev inkluderet i gennemgangen. Studierne omfattede patienter med hjertesygdomme (30,4%), KOL (23,2%), diabetes (17,9%), IBD (16,1%) og leddegigt (10,7%) samt patienter med blandede diagnoser (1,8%). Mens alle indsatser havde et element af screening, varierede de øvrige formål mellem beslutningsstøtte (33,9%), dialogstøtte (16,1%) og erstatning af fysiske besøg (8,9%). Den mest udbredte PRO-administrationsform var telefonen, efterfulgt af hjemmesider, håndholdte apparater kun anvendt til PRO og apps. Endepunkterne omfattede bl.a. sygdomsaktivitet, brug af sundhedsvæsenet, dødelighed, mental velvære, livskvalitet, og egenomsorg. Seks studier med lav risiko for bias viste en positiv effekt eller non-inferioritet af PRO-indsatsen.

Konklusion

Evidensen for klinisk anvendelse af PRO er begrænset. Kun få studier har lav risiko for bias, og samlet set viser evidensen ingen entydig forbedring i patienternes helbred, livskvalitet, kontakt til sundhedsvæsenet, overlevelse eller omkostninger. Der er desuden observeret risiko for uønskede effekter.

Implikationer for praksis

Resultaterne peger på et behov for yderligere udvikling og forskning frem for direkte implementering af PRO i behandlingen af patienter med kroniske sygdomme.

Marie Villumsen, Klinisk epidemiolog, Cand.scient.publ., Ph.d., marie.villumsen@regionh.dk
Kirstine Skov Benthien, Seniorforsker, klinisk sygeplejespecialist og lektor, Cand.scient.san., Ph.d., kirstine.skov.benthien.01@regionh.dk

